

Blues för Blåkulla

Jag bor på sjunde våningen. Det är långt ned till marken och ännu längre bort från innerstan men om jag kisar tillräckligt kan jag ana Höttingsskraporna bakom lagren av plåt och asbest. Och om jag lyssnar noga kan jag höra tiden innan husen på Hagalund blev tretton våningar höga strandade blåa pansarkryssare. Jag kan höra hur det susar i krusbärsbusken, knakar i trägolven och gnisslar om grindarna. Den tiden är sedan länge gången. Förr i tiden sades det, om området jag bor i, att det hade *“Stadens fördelar, lantlivets behag”*. Men idag känns City som ett annat land och alla trädgårdsodlingar har sedan länge täckts över med asfalt och betong. Men här bor jag till trots, och jag har aldrig riktigt haft åldern inne för att nostalgiskt förfära mig över Blåkullas utveckling. Men läst om tiden innan har jag ju gjort och lite kan man ju få drömma om en svunnen tid även om man själv aldrig levtt i den. Tiden då alla kåkar var i trä, lummigt inbäddade mellan hägg och fläder. Tiden då Olle Olssons morfar byggde det av få hus som överlevde grävskoporna. Ja, visst kan man drömma och förfäras över tiden som flytt.

I huset där jag bor dricker folk öl och röker bort sina pengar från balkongen. Hyreshuset är ett hotell för alla arma själar som knegat bort sin existens och letar efter första bästa väg för att hitta något nytt. Solen kanske lägger sig mätt över de bleknande plåtfasaderna varje kväll men sanningen är att bakom fasaden, bakom trasiga persienner och slitna gardiner finns något djupare. Något insvept mellan tro och tvivel. Vissa slår sina fruar. Andra läser godnattsagor för sina små barn. Det är sånt som hörs genom väggarna. Ett eko från trettonde till första våningen, ett bevis på att du inte är ensam om att vara gäst på Blåkulla hotell. Det finns inte så mycket mer än det ekot, men ändå är det här jag känner mig som mest hemma.

Runtomkring Hagalund finns anslagstavlor utspridda. Anslagstavlor belamrade med rostiga gamla häftstift och avslitna papperslappar. Numera finns bara två lappar kvar, den ena bjuder in till första maj tåg med unga syndikalister och den andra är ett reklamblad för Folket i Bild Kulturfront. Precis som mitt miljonprojekt till hem, klenoder från ett revolutionerande 60-tal. Några tanter och gubbar från den tiden innan revolutionen finns kvar. Min granne Agneta är en utav dem. Jag minns när jag var liten så bjöd hon alltid in mig för att fika lite. Hennes lägenhet luktade precis som min. Damm, gammalt trä och gamla cigarretter. Hon kunde ofta dra anekdoter om hennes tid som ung och hur blomstrande Hagalund var innan grävskoporna kom. Såhär i efterhand ställer jag mig ofta frågan hur mycket av hennes historier som bara var ett sviktande nostalgiskt minne och hur mycket som faktiskt var sant. För som jag har hört det var Hagalund innan Blåkulla precis som det är nu. Människorna då verkade vara skurna i samma form som jag och mina grannar är. En brokig skara med lite svajiga liv men som ändå håller huvudet högt. Till mina grannar hör invandrare, sjukpensionärer och andra stackars fattiga människor. Men hur mycket än samhället spottar på mina grannar kommer de alltid vara mina bästa vänner och kamrater. För vi delar samma liv i mångt och mycket. Vi bor under samma tak och spatserar över samma asfalt. Egentligen är det ju inget fel på oss om man bara lärde känna oss.

För länge sedan flyttade folk till Hagalund för "*Stadens fördelar; lantlivets behag*" men allt eftersom åren gick blev till och med den gamla vackra punschverandan luggsliten och fallfärdig. På samma vis kan man ju beskriva Blåkulla, många flyttade hit för närheten till staden och moderna bostäder men nu såhär 60-år senare känns inte hyreslägenheterna lika moderna längre. Fönstren har över tid blivit dragiga, linoleumet har spruckit och diskbänken har blivit bucklig. Såsom många miljonprojekt har visionen om ett bättre liv möglat och förtvinat. Men om man bara lägger den visionen åt sidan blir man inte lika ledsen över den förkrossade förhoppningen arkitekt Ahlsén och Abrahamsson hade om Blåkullas framtid. Visionen var att husen skulle vara som atlantångare på väg mot framtiden. Sanningen är att atlantångarna under 2000-talet strandat och rostat. Dessutom bor det inga upptäcktsresande i båtarna, jag och mina grannar är stolta pirater som fullständigt skiter i om skeppet sjunker.

Men trots att husen blivit gamla och mina grannar har sina skavanker finns här ro. Än växer träden starkt och högt, doften av hägg ligger fortfarande i luften och trivsamt finns kvar. Precis som då, precis som nu. På vis är det kanske omotiverat att vara nostalgisk över det gamla Hagalund. Om nu ingenting egentligen förändrats menar jag. Å andra sidan, måste jag erkänna att det finns dagar då jag hellre hade sett Hagalund som ett lummigt område med utsmyckade träfasader och pittoreska trädgårdar än dagens asfalterade parkeringsplatser och nakna anslagstavlor. Men hur som helst bor jag i mitt kollektiv av slitna proletärer. Vi är inte barn av vår tid, vi är barn av vårt område. Mellan höghusen ekar en elegi för livet vi lever. Men i den klagosången finns där en styrka. En rungande stämma som hörs ända in till stan och påminner om att solen även lyser över vårt hotell precis som det lyser över innerstaden sekelskiftesvåningar. Det finns en gemenskap, en trygghet för oss som bor här. En trygghet som på ingen annan plats kan mötas på samma vis som här. Jag känner mina leriga stigar, min asfalt och mitt linoleumgolv med nakna fötter och vet att Hagalund är mitt enda riktiga hem.

Om du någon gång har vägarna förbi blåa bergen finns jag inte långt bort. Jag kan inte lova någon lyx eller flärd men hos mig finns alltid ett mål för kvällen och en säng för natten. Ta denna inbjudan som ett bevis. Jag hoppas den motbevisar den melankoli våra liv och våra hus lätt kan föra med sig. Se upp till sjunde våningen, fönstret med de trasiga persiennerna och då ska du se att jag står där och vinkar in dig i värmen

Av Max Granath, Viktor Rydbergs Gymnasium, Odenplan 2021